

ОСОБЛИВОСТІ АУДІЮВАННЯ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

У сучасному суспільстві роль усного спілкування важко переоцінити, особливо в умовах постійного розширення міжнародних професійних контактів. Аудіювання складає основу діалогічного мовлення, необхідну для оволодіння навичками комунікації. Однак усі види мовленнєвої діяльності тісно пов'язані між собою, зокрема аудіювання підготовлює говоріння, яке, в свою чергу, допомагає сприймати мовлення на слух, одночасно акцентуючи увагу на правильній вимові. Зв'язок з читанням та письмом також має місце, оскільки завдання для аудіювання зазвичай студенти отримують у друкованому вигляді, а вправи виконуються письмово.

У технічному навчальному закладі важливим елементом навчання аудіюванню є прослуховування як загальних типових життєвих ситуацій, так і характерних для науковців. До першої групи належать такі ситуації, як: радіо новини, телефонна бесіда, діалог у магазині тощо.

Інша група містить інтерв'ю при прийомі на роботу, фрагменти виступу на конференції, доповіді-презентації та інші.

Однак такі ситуації мають спільні особливості, а саме:

- неформальне мовлення;
- розмовний стиль;
- використання неграматичних структур, наприклад неповних речень;
- фоновий шум;
- надмірна кількість слів.

Успішне аудіювання означає демонстрацію двох груп умінь:

- перцептивно-сенсорні вміння
- вміння, що забезпечують розуміння та інтерпретацію змісту.

Друга група умінь базується на здатності розкрити смислові зв'язки у прослуханому матеріалі.

Розділяють три рівня розуміння при аудіюванні: глобальний, детальний та критичний, причому має місце послідовне формування вмінь та навичок, тобто більш складні вміння будуються на основі більш простих, більш загальні містять окремі.

Місце аудіювання у структурі уроку залежить від мети, яку викладач ставить перед учнями. Якщо аудіювання спрямовано на формування граматичних вмінь, то завданням повинно бути розпізнавання певної граматичної структури.

Розвиваючи фонетичні навички особлива увага приділяється інтонації та вимові звуків у словах.

У процесі професійно-орієнтованого навчання дуже важливим є освоєння та закріплення нової лексики особливо при використанні аутентичного мовлення.

Аудіювання дозволяє задіяти такі психічні процеси, як пам'ять, уява, сприймання та мислення. Особливо тісний зв'язок має місце з діяльністю пам'яті. Розділяють короточасну, оперативну та тривалу. Крім того буває зорова та слухова пам'ять. Якщо учні не мають достатньої практики прослуховування, їм важко запам'ятати зміст великого фрагменту тексту. Тому слід розвинути аудіо файл на шматки. Під час кожної паузи учні повинні відповідати на запитання стосовно змісту кожного фрагменту.

Традиційно роботу з текстом розбивають на три етапи: до аудіювання, під час аудіювання та після аудіювання.

Перед аудіюванням учні знайомляться з новою лексиною та опираючись на тему повинні передбачити про що будуть говорити.

Під час аудіювання виконуються різноманітні вправи. Перш за все необхідно визначити тему тексту. Учні слухають текст і визначають, чи відповідає назва змісту тексту. Можливий вибір із запропонованих варіантів назв ту, яка відображає тему тексту. Крім того учні самі здатні дати назву тексту.

Наступний етап розуміння тексту пов'язаний з умінням поділити прослухане на смислові фрагменти та виділити головне. Учням пропонують план тексту або кілька варіантів плану. Учні визначають, чи він відповідає аудіо фрагменту або вибирають найбільш підходящий варіант. До того ж учні самі здатні скласти план прослуханого тексту.

З метою встановлення логічних зв'язків між смисловими частинами тексту доцільними будуть такі вправи:

– встановлення хронологічного порядку подій, а також порушень такого порядку;

– пошук порушень логіки викладених подій.

Далі відбувається робота з деталями змісту. Учні виділяють суттєві та несуттєві деталі прослуханого уривку.

Критичний рівень розуміння переважно демонструють після аудіювання за допомогою вправ, у яких учнів просять виразити відношення автора тексту до подій. У професійно-орієнтованому навчанні дуже корисно розділити нову інформацію від вже відомої. Крім того, слід визначити цінність отриманих знань та окреслити область їх застосування.

Одна з найважливіших цілей викладача полягає в тому, щоб допомогти учню отримати позитивний досвід у навчанні, що дозволяє розвивати почуття впевненості.

Література.

1. Казанцев А. Ю. Эффективные формы и методы в обучении аудированию иноязычной речи студентов в неязыковом вузе на примере английского языка / А. Ю. Казанцев, Г. С. Казанцева // Вестник ТГПУ. – Томск, 2015. №1 (153). – С. 124-129.

2. Казарина Т. В. Развитие языковой компетентности студентов при обучении аудированию в техническом вузе // Международный журнал экспериментального образования. – 2011. – № 6. – С. 114-116;

